

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag
de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

20250045814

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en
onderwerp vermelden.*

Datum 16 december 2025
Betreft Veegbrief Defensiematerieelbegrotingsfonds

Geachte voorzitter,

In overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2016 informeer ik u met de bijlage bij deze brief, mede namens de staatssecretaris, over de nu voorziene overschrijdingen (uitgaven, ontvangsten en/of verplichtingen) op begrotingsartikelniveau, die na het vaststellen van de tweede suppletoire begroting 2025 zijn geconstateerd. Conform de rijksbegrotingsvoorschriften worden hier alleen overschrijdingen van de begroting op begrotingsartikelniveau genoemd. Deze overschrijdingen worden gecompenseerd door lagere uitgaven op andere begrotingsartikelen. Zoals vermeld in de Nota van Wijziging van 8 december jl. (Kamerstuk 36850-X-4) is op het Defensiematerieelbegrotingsfonds in 2025 momenteel zicht op een meevaller van ongeveer € 500 miljoen. Ongeveer de helft van dit bedrag is geen onderuitputting, maar is een meevaller die wordt veroorzaakt door een gunstige dollarkoers. De andere helft is het gevolg van enkele reguliere defensieprojecten die door externe factoren vertraging op hebben gelopen in de uitvoering. De exacte bedragen zijn op dit moment moeilijk te voorspellen.

Aangezien de begrotingsuitvoering van zowel de reguliere bedrijfsvoering als van de lopende missies doorgaat tot de sluiting van de kassen op 31 december en ik u nu reeds over de uitkomst moet informeren, berusten de bedragen op de huidige verwachtingen. De definitieve realisatiestanden zullen worden opgenomen en toegelicht in de Slotwet.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Ruben Brekelmans

Overzicht beleidsmatige en overige mutaties na 2e suppletoire begroting 2025 van het Ministerie van Defensie (Defensiematerieelbegrotingsfonds)

Artikel 4. Lucht materieel

Hogere uitgaven

De uitgaven zullen naar verwachting € 200 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit is te verklaren doordat de realisatie op een aantal projecten al in 2025 heeft plaats gevonden, terwijl deze oorspronkelijk in 2026 stond gepland. Een van de oorzaken is bijvoorbeeld eerder dan verwachte facturatie door de VS. Dit betreft de instandhouding van de F-35 en diverse projecten voor wapensystemen waaronder Apache, NH-90, C-130, en MQ-9 (€ 115 miljoen).

Artikel 5. Infrastructuur en Vastgoed

Hogere ontvangsten

Als gevolg van hogere verkoopopbrengsten stijgen de ontvangsten met circa € 8 miljoen. De hogere verkoopopbrengsten zijn met name het gevolg van ontvangsten door de verkoop van Fort aan de Winkel te Abcoude en de Seeligkazerne te Breda. Het besluit tot verkoop van deze terreinen is in het verleden genomen. Als gevolg van toen gemaakte afspraken wordt hier dit jaar betaling voor ontvangen. Deze betaling is hoger als gevolg van de waarde ontwikkeling van het vastgoed.

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag
de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

20250045815

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en
onderwerp vermelden.*

Datum 16 december 2025
Betreft Veegbrief Defensiebegroting

Geachte voorzitter,

In overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2016 informeer ik u met de bijlage bij deze brief, mede namens de staatssecretaris, over de nu voorziene overschrijdingen (uitgaven, ontvangsten en/of verplichtingen) op begrotingsartikelniveau, die na het vaststellen van de tweede suppletoire begroting 2025 zijn geconstateerd. Conform de rijksbegrotingsvoorschriften worden hier alleen overschrijdingen van de begroting op begrotingsartikelniveau genoemd. Deze overschrijdingen worden gecompenseerd door lagere uitgaven op andere begrotingsartikelen.

Aangezien de begrotingsuitvoering van zowel de reguliere bedrijfsvoering als van de lopende missies doorgaat tot de sluiting van de kassen op 31 december en ik u nu reeds over de uitkomst moet informeren, berusten de bedragen op de huidige verwachtingen. De definitieve realisatiestanden zullen worden opgenomen en toegelicht in de Slotwet.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Ruben Brekelmans

Overzicht beleidsmatige en overige mutaties na 2^e suppletoire begroting 2025 van het ministerie van Defensie (Defensiebegroting)

Artikel 2. Koninklijke Marine

Hogere verplichtingen

De verplichtingen zullen naar verwachting circa € 42,5 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Het verhoogde verplichtingenbudget wordt grotendeels gebruikt voor opleidingen (€18 miljoen). Het overige deel wordt veroorzaakt door contractueel vastgelegde indexeringen (€9 miljoen) en contracten die eerder of hoger zijn afgesloten dan verwacht.

Artikel 3. Koninklijke Landmacht

Hogere uitgaven en hogere verplichtingen

De uitgaven en verplichtingen zullen naar verwachting circa € 30 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit is het gevolg van de hogere uitgaven en verplichtingen als gevolg van de toename van oefeningen in binnen- en buitenland (€ 20 miljoen) en hogere uitgaven voor buitenlandse dienstreizen (€10 miljoen).

Artikel 4. Koninklijke Luchtmacht

Hogere verplichtingen

Naar verwachting wordt in 2025 voor € 45 miljoen meer aan verplichtingen aangegaan dan was voorzien ten tijde van de tweede suppletoire begroting. Het aanvullende verplichtingenbudget zal voor het grootste deel (€ 20 miljoen) gebruikt worden voor ondersteuningscontracten voor de strategische samenwerking tussen TNO en NLR (het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum). Tevens wordt een hogere realisatie verwacht voor contracten ten behoeve van oefeningen (€ 10 miljoen). Tot slot is een ophoging noodzakelijk ten behoeve van flexibele personele capaciteit (€ 15 miljoen).

5. Koninklijke Marechaussee

Hogere verplichtingen

De realisatie van de verplichtingen zal naar verwachting circa € 22,4 miljoen hoger uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting is geraamd. Het betreft hier onder andere het eerder aangaan van verplichtingen voor externe inhuur van IT specialisten (€ 5,6 miljoen) en overige personele exploitatie (€ 8 miljoen). Daarnaast gaat het om materiele exploitatie voor onder andere BSB (Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten) middelen en militaire uitrusting (€ 8,7 miljoen)

7. Commando Materieel en IT

Hogere verplichtingen

De realisatie van de verplichtingen zal naar verwachting circa € 15 miljoen hoger uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting is geraamd. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere brandstof afroepen dan waren voorzien.

Lagere Ontvangsten

De realisatie van de ontvangsten zal naar verwachting circa € 9 miljoen lager uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting is geraamd. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door minder afname door derden voor verbruik van brandstof.

8. Defensie Ondersteuningscommando

Hogere verplichtingen

De realisatie van de verplichtingen zal naar verwachting circa € 25 miljoen hoger uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Het betreft hier een verhoging die het gevolg is van contracten die vanwege versnelling al in 2025 afgesloten kunnen worden.

10. Apparaat kerndepartement

Hogere verplichtingen

De Algemene Rekenkamer en Defensie hebben geconstateerd dat de beveiliging van militaire objecten tekortschiet. Om dit structureel op te lossen is een programmatisch verbeterplan opgesteld, waarvoor een tijdelijke uitbreiding van het programmateam en de operationele eenheden nodig is. De hiermee gepaard gaande verplichtingen zullen naar verwachting maximaal € 9 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd.

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag
de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

20250045817

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en
onderwerp vermelden.*

Datum 16 december 2025
Betreft Veegbrief Defensiematerieelbegrotingsfonds

Geachte voorzitter,

In overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2016 informeer ik u met de bijlage bij deze brief, mede namens de staatssecretaris, over de nu voorziene overschrijdingen (uitgaven, ontvangsten en/of verplichtingen) op begrotingsartikelniveau, die na het vaststellen van de tweede suppletoire begroting 2025 zijn geconstateerd. Conform de rijksbegrotingsvoorschriften worden hier alleen overschrijdingen van de begroting op begrotingsartikelniveau genoemd. Deze overschrijdingen worden gecompenseerd door lagere uitgaven op andere begrotingsartikelen. Zoals vermeld in de Nota van Wijziging van 8 december jl. (Kamerstuk 36850-X-4) is op het Defensiematerieelbegrotingsfonds in 2025 momenteel zicht op een meevaller van ongeveer € 500 miljoen. Ongeveer de helft van dit bedrag is geen onderuitputting, maar is een meevaller die wordt veroorzaakt door een gunstige dollarkoers. De andere helft is het gevolg van enkele reguliere defensieprojecten die door externe factoren vertraging op hebben gelopen in de uitvoering. De exacte bedragen zijn op dit moment moeilijk te voorspellen.

Aangezien de begrotingsuitvoering van zowel de reguliere bedrijfsvoering als van de lopende missies doorgaat tot de sluiting van de kassen op 31 december en ik u nu reeds over de uitkomst moet informeren, berusten de bedragen op de huidige verwachtingen. De definitieve realisatiestanden zullen worden opgenomen en toegelicht in de Slotwet.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Ruben Brekelmans

Overzicht beleidsmatige en overige mutaties na 2e suppletoire begroting 2025 van het Ministerie van Defensie (Defensiematerieelbegrotingsfonds)

Artikel 4. Lucht materieel

Hogere uitgaven

De uitgaven zullen naar verwachting € 200 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit is te verklaren doordat de realisatie op een aantal projecten al in 2025 heeft plaats gevonden, terwijl deze oorspronkelijk in 2026 stond gepland. Een van de oorzaken is bijvoorbeeld eerder dan verwachte facturatie door de VS. Dit betreft de instandhouding van de F-35 en diverse projecten voor wapensystemen waaronder Apache, NH-90, C-130, en MQ-9 (€ 115 miljoen).

Artikel 5. Infrastructuur en Vastgoed

Hogere ontvangsten

Als gevolg van hogere verkoopopbrengsten stijgen de ontvangsten met circa € 8 miljoen. De hogere verkoopopbrengsten zijn met name het gevolg van ontvangsten door de verkoop van Fort aan de Winkel te Abcoude en de Seeligkazerne te Breda. Het besluit tot verkoop van deze terreinen is in het verleden genomen. Als gevolg van toen gemaakte afspraken wordt hier dit jaar betaling voor ontvangen. Deze betaling is hoger als gevolg van de waarde ontwikkeling van het vastgoed.

Aan MINDEF en STASDEF
Van HDFC
Afgestemd met DGB, CDS
In afschrift aan

TER BESLISSING

Datum
16 december 2025

Onze referentie
20250045813

Opgesteld door

Aantal bijlagen
2

Nota

Veegbrieven Defensiebegrotingen

Aanleiding

Uiterlijk dinsdag 16 december moeten de zogenoemde veegbrieven aan het parlement worden verzonden. In de veegbrieven worden uitgaven, verplichtingen en/of ontvangsten, die niet waren voorzien bij de tweede suppletoire begroting en die leiden tot artikeloverschrijdingen, gemeld aan het parlement.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te geven op de veegbrieven voor de Eerste en de Tweede Kamer en deze brieven te ondertekenen.

Kernpunten

- In de veegbrieven worden de uitgaven, verplichtingen en ontvangsten gemeld, die niet waren voorzien in de tweede suppletoire begroting en die leiden tot een overschrijding van het artikeltotaal zoals dat in de tweede suppletoire begroting is opgenomen. Voor vermelding van verwachte artikelonderschrijdingen is in de veegbrief geen noodzaak.
- De totale Defensiebegroting en Defensiematerieelfonds-begroting worden niet overschreden, budgetoverschrijdingen op artikelniveau worden gedekt met de orderrealisatie van andere artikelen.
- De veegbrieven worden verzonden voor de Defensiebegroting en voor het Defensiematerieelbegrotingsfonds. In onderstaande toelichting worden de meest in het oog springende uitgaven, verplichtingen en/of ontvangsten verklaard.
- De veegbrieven worden tegelijkertijd aan de Eerste en de Tweede Kamer aangeboden. Hiermee wordt geborgd dat de in veegbrieven opgenomen uitgaven, verplichtingen en/of ontvangsten niet op voorhand als onrechtmatig worden bestempeld – hetgeen het geval zou zijn geweest als het parlement niet over deze uitgaven was geïnformeerd.
- De verantwoording over deze uitgaven, verplichtingen en/of ontvangsten wordt betrokken bij de reguliere verantwoordingsstukken, zijnde de slotwetten en de jaarverslagen.
- Op verzoek van de Secretaris-generaal is er in de inleiding van de veegbrief van het Defensiematerieelbegrotingsfonds een toevoeging gedaan met betrekking op de Nota van Wijziging ihkv Oekraïne.

Toelichting

Financiële overwegingen

- Huidige veegbrieven voor de Defensiebegroting en het DMF vergelijkbaar in omvang met de veegbrieven van vorig jaar.
- Voor de Defensiebegroting hebben de meeste vermeldingen betrekking op hogere verplichtingen die worden aangegaan. De achterliggende oorzaak hiervan is dat Defensie zo snel mogelijk gereed moet zijn als het gaat om hoofdtak 1, waardoor contracten waar mogelijk en nodig eerder worden aangegaan. Dit stelt Defensie in staat in het volgend begrotingsjaar sneller benodigde activiteiten te kunnen uitvoeren en eerder over materieel te kunnen beschikken.

- De belangrijkste vermelding in de veegbrief voor het Defensiematerieelbegrotingsfonds betreft hogere uitgaven dan geraamd op artikel 4. Luchtmaterieel. Als gevolg van versnellingen zijn de betalingen voor projecten voor diverse wapensystemen (Apache, C-130, F-35, MQ-9 en NH-90) eerder dan voorzien.
- Indien uitgaven, verplichtingen en/of ontvangsten die niet zijn opgenomen in de tweede suppletoire begrotingen, maar die wel tot overschrijding van de standen in de tweede suppletoire begrotingen leiden, niet in de veegbrief aan het parlement worden gemeld, worden deze door de auditdienst als onrechtmatig aangemerkt.
- De veegbrieven moeten uiterlijk drie dagen voorafgaand aan het Kerstreces van het parlement aan zowel de Eerste als de Tweede Kamer worden verzonden. Indien de veegbrieven niet tijdig aan het parlement worden verzonden, worden alle daarin opgenomen uitgaven, verplichtingen en/of ontvangsten door de auditdienst als onrechtmatig aangemerkt.

Juridische overwegingen

De veegbrief informeert in overeenstemming met de comptabiliteitswet de Eerste en Tweede Kamer.

Communicatie

Van communicatieve overwegingen is geen sprake.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE HOOFD DIRECTEUR FINANCIËN EN CONTROL

[Redacted signature]

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag
de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2500 EA Den Haag

Datum 16 december 2025
Betreft Veegbrief Defensiebegroting

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

20250045814

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en
onderwerp vermelden.*

Geachte voorzitter,

In overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2016 informeer ik u met de bijlage bij deze brief, mede namens de staatssecretaris, over de nu voorziene overschrijdingen (uitgaven, ontvangsten en/of verplichtingen) op begrotingsartikelniveau, die na het vaststellen van de tweede suppletoire begroting 2025 zijn geconstateerd. Conform de rijksbegrotingsvoorschriften worden hier alleen overschrijdingen van de begroting op begrotingsartikelniveau genoemd. Deze overschrijdingen worden gecompenseerd door lagere uitgaven op andere begrotingsartikelen.

Aangezien de begrotingsuitvoering van zowel de reguliere bedrijfsvoering als van de lopende missies doorgaat tot de sluiting van de kassen op 31 december en ik u nu reeds over de uitkomst moet informeren, berusten de bedragen op de huidige verwachtingen. De definitieve realisatiestanden zullen worden opgenomen en toegelicht in de Slotwet.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Ruben Brekelmans

Overzicht beleidsmatige en overige mutaties na 2^e suppletoire begroting 2025 van het ministerie van Defensie (Defensiebegroting)

Artikel 2. Koninklijke Marine

Hogere verplichtingen

De verplichtingen zullen naar verwachting circa € 42,5 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Het verhoogde verplichtingenbudget wordt grotendeels gebruikt voor opleidingen (€18 miljoen). Het overige deel wordt veroorzaakt door contractueel vastgelegde indexeringen (€9 miljoen) en contracten die eerder of hoger zijn afgesloten dan verwacht.

Artikel 3. Koninklijke Landmacht

Hogere uitgaven en hogere verplichtingen

De uitgaven en verplichtingen zullen naar verwachting circa € 30 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit is het gevolg van de hogere uitgaven en verplichtingen als gevolg van de toename van oefeningen in binnen- en buitenland (€ 20 miljoen) en hogere uitgaven voor buitenlandse dienstreizen (€10 miljoen).

Artikel 4. Koninklijke Luchtmacht

Hogere verplichtingen

Naar verwachting wordt in 2025 voor € 45 miljoen meer aan verplichtingen aangegaan dan was voorzien ten tijde van de tweede suppletoire begroting. Het aanvullende verplichtingenbudget zal voor het grootste deel (€ 20 miljoen) gebruikt worden voor ondersteuningscontracten voor de strategische samenwerking tussen TNO en NLR (het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum). Tevens wordt een hogere realisatie verwacht voor contracten ten behoeve van oefeningen (€ 10 miljoen). Tot slot is een ophoging noodzakelijk ten behoeve van flexibele personele capaciteit (€ 15 miljoen).

5. Koninklijke Marechaussee

Hogere verplichtingen

De realisatie van de verplichtingen zal naar verwachting circa € 22,4 miljoen hoger uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting is geraamd. Het betreft hier onder andere het eerder aangaan van verplichtingen voor externe inhuur van IT specialisten (€ 5,6 miljoen) en overige personele exploitatie (€ 8 miljoen). Daarnaast gaat het om materiele exploitatie voor onder andere BSB (Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten) middelen en militaire uitrusting (€ 8,7 miljoen)

7. Commando Materieel en IT

Hogere verplichtingen

De realisatie van de verplichtingen zal naar verwachting circa € 15 miljoen hoger uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting is geraamd. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere brandstof afroepen dan waren voorzien.

Lagere Ontvangsten

De realisatie van de ontvangsten zal naar verwachting circa € 9 miljoen lager uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting is geraamd. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door minder afname door derden voor verbruik van brandstof.

8. Defensie Ondersteuningscommando

Hogere verplichtingen

De realisatie van de verplichtingen zal naar verwachting circa € 25 miljoen hoger uitvallen dan het budget dat in de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Het betreft hier een verhoging die het gevolg is van contracten die vanwege versnelling al in 2025 afgesloten kunnen worden.

10. Apparaat kerndepartement

Hogere verplichtingen

De Algemene Rekenkamer en Defensie hebben geconstateerd dat de beveiliging van militaire objecten tekortschiet. Om dit structureel op te lossen is een programmatisch verbeterplan opgesteld, waarvoor een tijdelijke uitbreiding van het programmateam en de operationele eenheden nodig is. De hiermee gepaard gaande verplichtingen zullen naar verwachting maximaal € 9 miljoen hoger uitvallen dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd.